

6. Què va ser la matança dels innocents? És històrica?

La matança dels innocents pertany, com l'episodi de l'estrella dels Mags, a l'evangeli de la infància de sant Mateu. Els Mags havien preguntat pel rei dels jueus (Mt 2, 1) i Herodes —que se sabia rei dels jueus— inventa una estratagema per a esbrinar qui pot ser aquell que ell considera un possible usurpador, demanant als Mags que l'informin al seu retorn.

20/05/2006

Quan s'assabenta que s'han tornat per un altre camí, “es va irritar molt i va manar matar a tots els nens que havia a Betlem i tota la seva comarca, de dos anys per a baix, conformement al temps que curosament havia esbrinat dels Mags” (*Mt 2,16*). El passatge evoca altres episodis de l'Antic Testament: també el Faraó havia manat matar a tots els nadons dels hebreus, segons conta el llibre de l'Èxode, però es va salvar Moisès, precisament el qui va alliberar després el poble (*Ex 1,8-2,10*). Sant Mateu diu també en el passatge que amb el martiri d'aquests nens es compleix un oracle de Jeremías (*Jr 31,15*): el poble d'Israel va anar al bandejament, però d'aquí el va treure el Senyor que, en un nou èxode, el va dur a la terra prometent-li una nova aliança (*Jr*

31,31). Per tant, el sentit del passatge sembla clar: per molt que s'obstinin els forts de la terra, no poden oposar-se als plans de Déu per a salvar els homes.

Cal examinar en aquest la historicitat del martiri dels nens innocents, del que només tenim aquesta notícia que ens dóna sant Mateu. En la lògica de la investigació històrica moderna, es diu que «testis unus testis nullus», un sol testimoniatge no serveix. No obstant això, és fàcil pensar que la matança dels nens a Betlem, un llogaret de pocs habitants, no va ser molt nombrosa i per això no va passar als anals. El que sí és cert és que la crueltat que manifesta és coherent amb les brutalitats que Flavi Josep ens explica d'Herodes: va fer ofegar el seu cunyat Aristòbul quan aquest va assolir gran popularitat (Antiguitats Jueves, 15 & 54-56), va assassinar el seu sogre Hircà II (15, & 174-178), un altre

cunyat, Costobar (15 & 247-251), la seva dona Mariana (15, & 222-239); en els últims anys de la seva vida, va fer assassinar els seus fills Alexandre i Aristòbul (16 & 130-135), i cinc dies abans de la seva pròpia mort, un altre fill, Antipatre (17 & 145); finalment, va ordenar que, amb la seva mort, fossin executats uns notables del regne perquè les gents de la Judea, ho volguessin o no, ploressin la mort d'Herodes (17 & 173-175).

Bibliografia: A. Puig, *Jesús. Una biografia*, Destino, Barcelona 2005; S. Muñoz Iglesias, *Los evangelios de la infancia. IV*, BAC, Madrid 1990; J. Danielou, *Los evangelios de la infancia*, Herder, Barcelona 1969.

Vicente Balaguer

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/6-que-va-
ser-la-matanca-dels-innocents-es-
historica/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/6-que-va-ser-la-matanca-dels-innocents-es-historica/) (08/08/2025)